

Les pel·lícules del meu «Caudillo» (2)

Gregorio Bracamonte

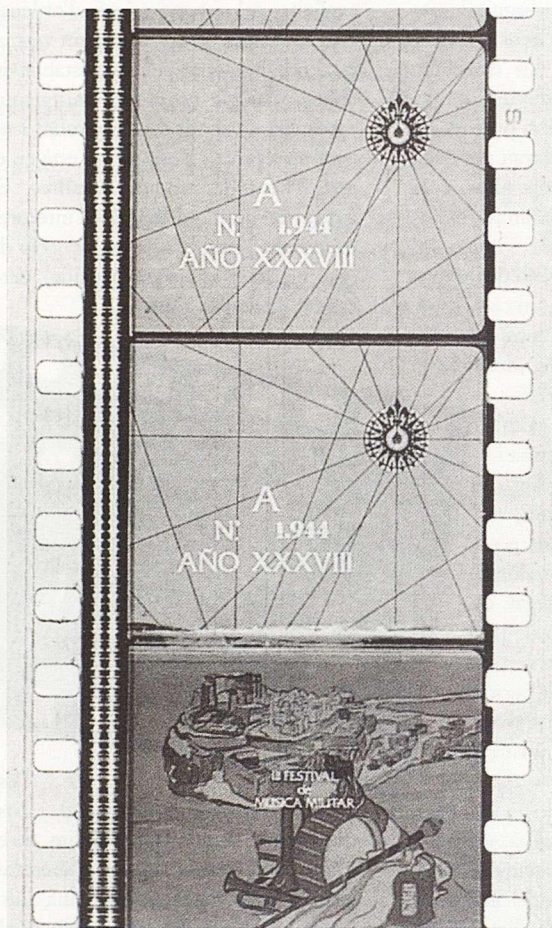
Els NO-DO, una estètica cinematogràfica

La gent de la meua generació (la que va néixer a finals dels trenta), no hauria estat mai res sense els NO-DO. Varen ser la condició sine qua non. La referència cultural imprescindible.

També jo, auxiliar de redacció i confeccionador de gasetilles periodístiques per imperatiu empresarial, existesc gràcies als NO-DO, una vertadera meravella finisecular ¿així ho dèiem? d'aquells anys quaranta. No hi ha més secret, per críptica que els pugui semblar la cosa. Els NO-DO no tan sols eren informació, lloances sempre merescudes al Caudillo, als personatges políticament fidels i afectes a les adhesions inquebrantables (per favor, admirables traductor/traditori, no em canviïn el vocable per infrangible, tan innoble; gràcies), als bons costums i als principis bàsics del nacionalcatolicisme; no, no eren això tan sols, sinó també i essencialment un mestratge de realització cinematogràfica.

Els NO-DO varen ser la principal font d'informació d'aquella època. I tant que sí. És a dir, la veritable universitat popular. En fi, que vaig tenir la immensa sort de poder veure-hi, encara que fos en blanc i negre, el Caudillo (en color, sens dubte hauria guanyat, no ho sé) caçant pels boscos de Castella la Vella o pescant salmons en rius d'accés difícil o impossible. I aquelles castes, reverendíssimes exhibicions de pèdiques models, tapades fins al coll, passejant per les passarel·les de la il·lusió moderada. I els nostres inventors d'invents quasi màgics, que participaven a tots els concursos de l'estranger i que sempre eren premiats, malgrat que els mancava el refinament del professor Franz de Copenhagen. I les festes populars dels pobles més insospitats o les demostracions folkloriques ¿nuestro acervo popular, com es deia? dels

Coros y Danzas de la Sección Femenina, que presidia una noble dama, Pilar Primo de Rivera. I, sobretot, ai!, les batalles sempre victorioses,

trionfants i espectaculars dels soldats enèrgics, ben disciplinats, bellament uniformats de herr Adolf Hitler durant la guerra mundial.

Tot això, no era realment cinema?

Diria que sí perquè, a les pantalles de tots els petits cines de poble, els espectadors hi barrejaven imaginació i realitat, fantasia i notícia, cinema i vida. Sempre recordarem la musiqueta inicial, tararí-tararí-tararó-tararín-tararín o com sigui, que jo, tot s'ha de dir, no tenc gaire sentit musical. Sí que sé que, al final, quan sonava l'himne nacional, tothom era obligat a aixe-

car-se de la butaca, braç enlaire, i a sentir-se feliç per decret.

Va ser tan important, tan decisiva, tan cinematogràficament viscuda aquella guerra mundial a través de les imatges dels NO-DO, que arreu hi va haver imitadors de la soldadesca teutona. I els que més agradaven eren els paracaigudistes. Semblaven xampinyons en el camp immens del cel. Entusiasmaven la parròquia dels cines de diumenge horabaixa. Fins i tot un jovençall del meu poble, que era repartidor de diaris i crec que llauner d'ofici, s'emocionà tant amb els paracaigudistes alemanys que, des del galliner, es llançà al pati de butaques penjat d'un paraigua. Quina imatge més excepcional. Durà poc, és cert, perquè la llei de la gravetat va poder més que el drap endolat i el barnillatge del fals paracaiguda, de manera que el xicot es va precipitar contra els espectadors de platea o sia, d'entrada cara. Però, com que tenia fusta d'heroi, només es va fer unes quantes nafres a la cara. Nafres que, després, durant el passeig obligat d'horabaixa dominical, exhibia com a ferides de guerra.

Saben?, els NO-DO i una bossa de cacauets d'una cinquanta ¿una pesseta de paper marronenc i dues monedes foradades de velló: qui en tengués un parell, ara que ens volen encolomar l'euro? eren el nostre aliment corporal i espiri-

tual que ens havia de durar tota una setmana. Ja em diran vostès què en treuen, ara, de veure Titanic, per molts d'efectes especials que hi hagin incorporat! Els efectes especials són fugissers, superficials, prims com La Flor, que era un paper de fumar molt selecte, despullats de sentiments...

Ai, i pensar que aquells NO-DO ja no tornaran! ❖

(traducció de l'original castellà Per M.C.S. i correcció estilística de J.S.)